

Kripto Varlıklar

Fırat DEMİR
Vergi Başmüfettişı

Meltem ÇAKMAK
Vergi Başmüfettişı

Kripto Varlıklar

Kriptografi ile şifrelenmiştir.

Merkezi yapıları bulunmaz.

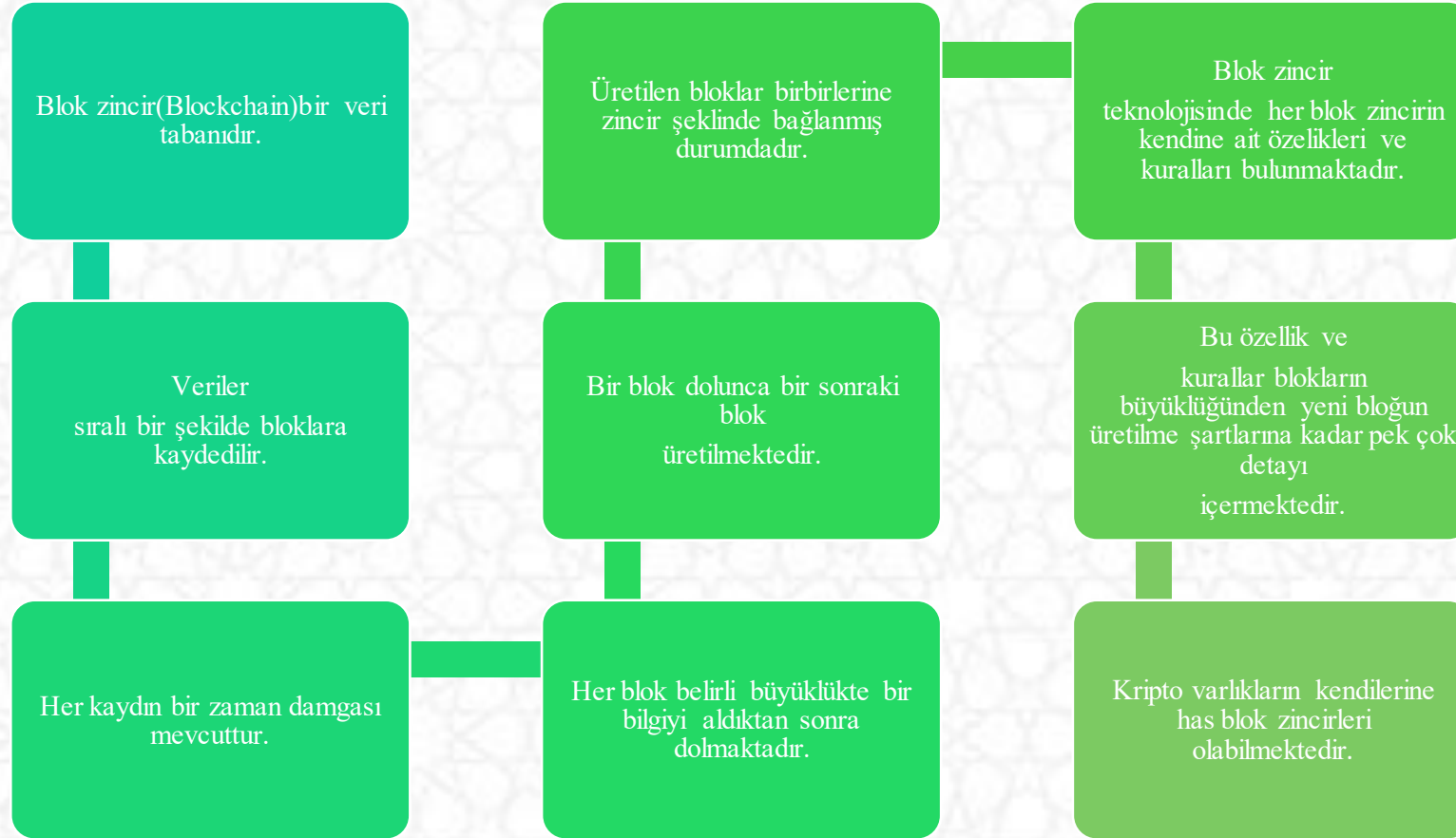
Satoshi Nakamoto “Bitcoin: Uçtan Uca Elektronik Para Sistemi”

Makalede yer verilen sistem, şeffaf, işlemlerin değiştirilemeyeceği, uçtan uca işlem yapan, merkezi olmayan ve içine dahil olan kişiler tarafından yönetilen bir para sistemidir.

Genesis Blok-50
BTC

Dünya Ekonomik Forum’da blok zincir tanımı şu şekilde yapılmıştır. “*Blok zincir veya Dağılık Kayıt Teknolojisi (Distri-buted Ledger Technology-DLT) bir aracıya ihtiyaç duyulmadan bir verinin iki parti arasında doğrudan değiş tokuşunu mümkün kılan teknoloji protokolüdür. Ağdaki taraflar şifreli kimliklerle anonim bir şekilde işlemi gerçekleştirirler. Her bir işlem değiştirilmeyen bir işlem zincirine eklenir ve ağdaki tüm kullanıcılara dağıtılır.*»

Blok Zincir Teknolojisini Oluşturan Yapılar

Kriptoloji ve Hash

→ Bir verinin özgünlüğünü kanıtlamak için kullanılmaktadır.

→ Asimetrik şifreleme-Açık Anahtar(Veriyi Şifreler) ve Özel Anahtar(Şifreyi Çözer)

→ Açık anahtar 256 bit uzunluğundadır.
Özel anahtarlar genellikle 256 bitlik sayılardır.

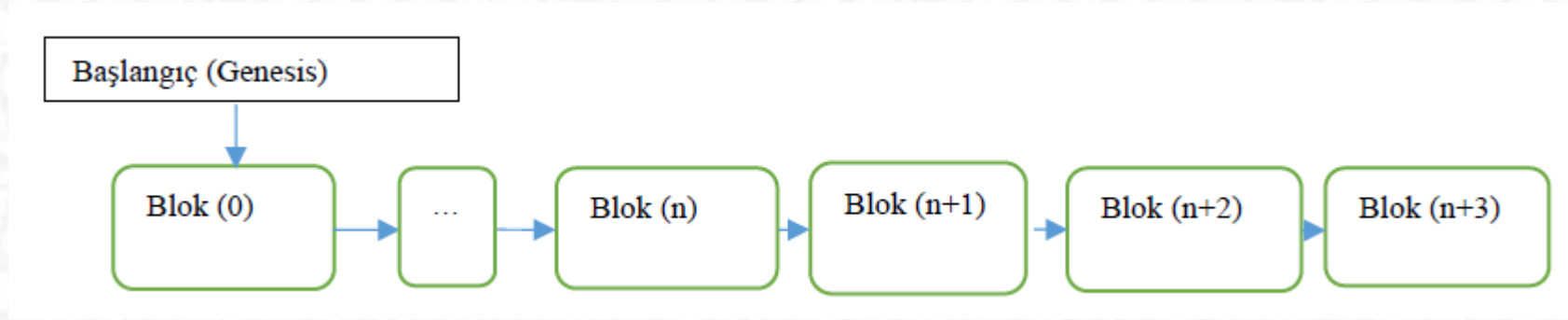
E9873D79C6D87DC0FB6A5788633389F4453213303DA61F20BD67FC233AA33262

→ Adres, ödeme yapmak için olası bir hedefi temsil etmektedir.
1 veya 3 numaradan başlayarak 26-35 tane karakterden oluşmaktadır.

1L5wSMgerhHg8GNGcsNmAx5EXMRXSKR3He

→ SHA-256 özet fonksiyonunda mesaj girdisi ne olursa olsun, mesaj özeti 256 tane ardışık 0 veya 1 'den oluşan bir dize olup genellikle, dörtlü gruplar halinde onaltılık sistemle yazılmaktadır.

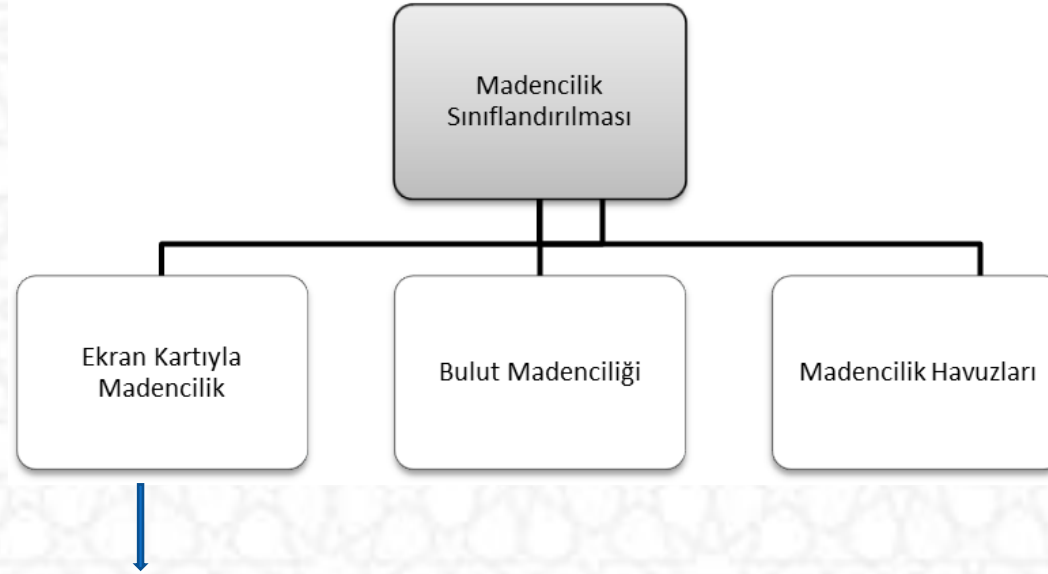
Kayıt Sistemi

Blok zincir teknolojisinde her işlem belli yapıdaki bloklara kaydedilmektedir. Bir blok dolunca mevcut veriler Hash'i oluşturmaktadır. Bu Hash üzerine yeni bir blok eklenmektedir. Her yeni eklenen bloğun girdisinden biri bir önceki bloğun Hash değeridir. Blokları birine eklenmesiyle zincir yapısı oluşmaktadır.

Madencilik

Blok zincire işlem onaylama ve ekleme sürecidir.

CPU

GPU

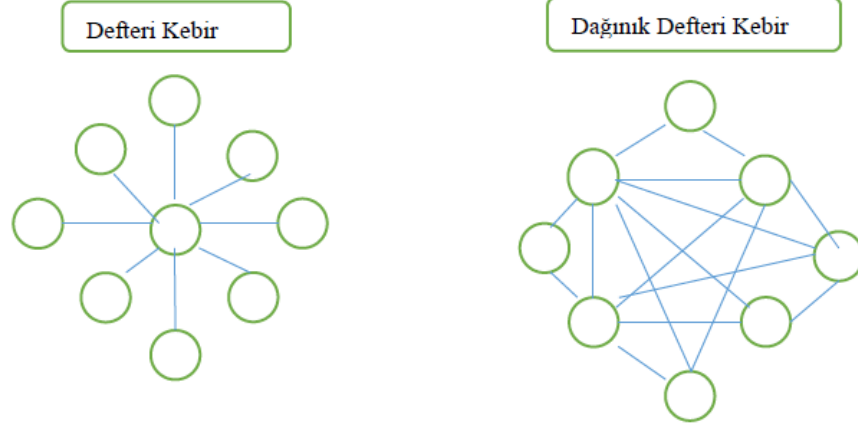

FPGA

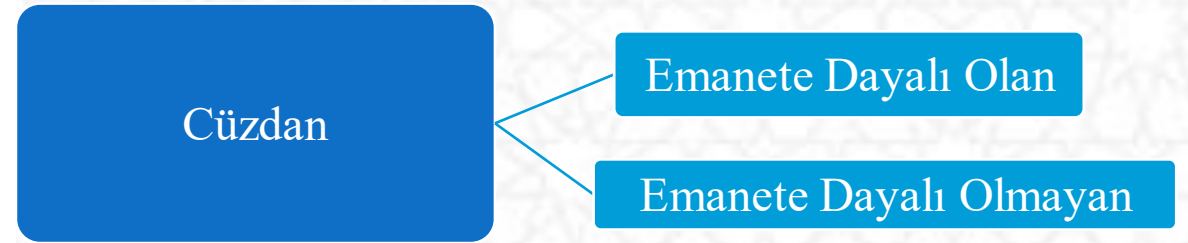
ASIC

Dağılık Kayıt Sistemi

Dağılık kayıt sistemi verinin birden çok yerde birden çok kontrol mekanizması ile saklanarak güvence altında tutulması olarak tanımlanmaktadır.

İş/Çalışma ispatı (PoW) ve Pay/Hisse İspatı (PoS) mütabakat algoritmalarından en sık kullanılanlarıdır. PoW ve PoS algoritmaları sayesinde blok üretimi belirli aralıklarla olmaktadır. PoW ve PoS blok zincirin bütün düğümlerinin aynı olabilmesi için zincirde kimin değişiklik yapacağını belirleyen kurallar bütünüdür.

Akıllı Sözleşmeler

Akıllı sözleşmeler temelde kendi kendini yönetebilen digital sözleşmelerdir.

- Akıllı sözleşme, Blokzincir platformunda çalışan ve makinenin okuyabildiği koddur.
- Akıllı sözleşmeler tek bir uygulama programının parçasıdır.
- Akıllı sözleşmeler olay odaklı bir programdır.
- Akıllı sözleşmeler oluşturulduktan sonra özerktir, izlemeye gerek yoktur.
- Akıllı sözleşmeler dağıtıktır.

Akıllı sözleşmeler konusunda öncü bir Blokzincir platformu olan Ethereum “Dijital Otomat” örneğini vermektedir .

“Akıllı sözleşmeler için basit bir metafor akıllı sözleşmeye benzer sayılabilecek şekilde çalışan otomatlardır; belirli girdiler önceden belirlenmiş çıktıları garantilemektedir.”

Ethereum’un örneğine göre belirli koşullar gerçekleştiğinde, otomat seçilen ürünü verecektir. Eğer ürün seçilmezse veya yeterli para girilmezse otomat ürünü vermeyecektir.

ICO, IPO

ICO, kripto varlık ile yapılan kitle fonlamasıdır. Girişimciler başlangıç yatırımlarında kripto varlık kullanarak bu kitle fonlaması ile bir projeyi hayata geçirebilmektedirler.

Her ICO için projenin amacını, hedefini, fırsatlarını, yatırımcılara sunduğu olanakları açıklayan bir izahname yayınlanmaktadır. Bu tanıtım yazısında yatırımcıların projeye nasıl katılabilecekleri ve projeden nasıl çıkabilecekleri anlatılmaktadır.

IPO bir bitcoin veya altcoin şirketinin ya da projesinin operasyonları için kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntemde ekstra fon sağlamak için yatırımcılardan para talep edilmektedir. Yatırımcılar halka arza katılarak şirketin bir bölümünün sahibi olmaktadır. Bunun karşılığında faiz geliri elde etmekte ayrıca şirketin dağıttığı kardan da pay almaktadırlar.

Coin ATM'si

Geleneksel ATM'lere benzemektedirler fakat herhangi bir banka hesabına bağlanmamaktadırlar.

Bir Bitcoin ATM'si kullanılarak yerel para birimi karşılığında Bitcoin alınabilmektedir. Bazı Bitcoin ATM'leri Bitcoinin satılması karşılığında yerel para biriminden ödeme yapabilmektedir.

Tüm Bitcoin ATM'lerinden Bitcoin işlemi yapılabilmektedir. Bazı Bitcoin ATM 'lerinden Litecoin, Ether, Dash, Dogecoin, Zcash gibi altcoinlerle de işlem yapılmaktadır.

Merkezi Borsa(CEX)

- *Merkezi borsalar, bir merkezi bulunan ve sahibi bir şirket olan borsalardır.
- *CEX, kullanıcının kripto varlıkların alım-satımını yapabileceği bir pazar yeri olarak tanımlanabilir.
- *7518 Sayılı Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla getirilen değişiklikler kapsamında CEX'ler kripto varlık hizmet sağlayıcısı olarak isimlendirilmiştir.

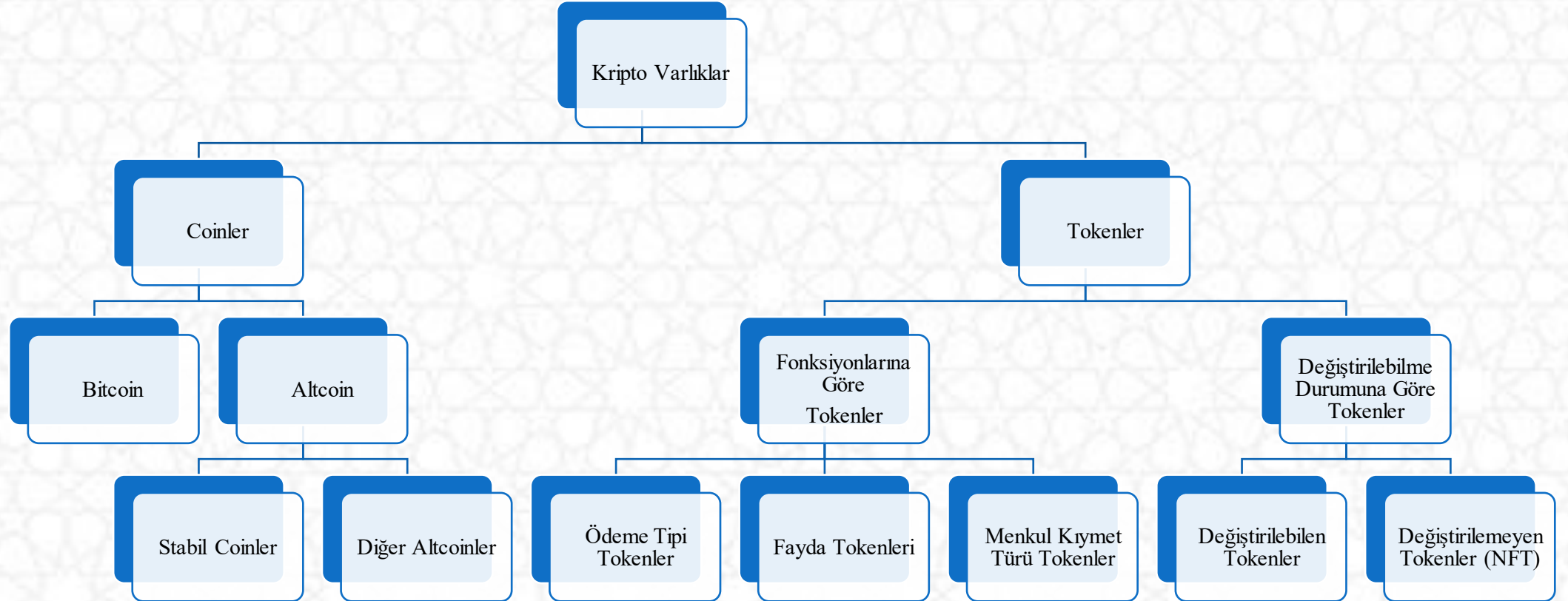
Buna göre 6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu (SerPK)116 m.3/1-cc uyarınca CEX'ler *“Kripto varlık hizmet sağlayıcı: Platformları, kripto varlık saklama hizmeti sağlayan kuruluşları ve bu Kanuna dayanılarak yapılacak düzenlemelerde kripto varlıkların ilk satış ya da dağıtımını dâhil olmak üzere kripto varlıklarla ilgili olarak hizmet sağlamak üzere belirlenmiş diğer kuruluşlar”* olarak tanımlanmıştır.

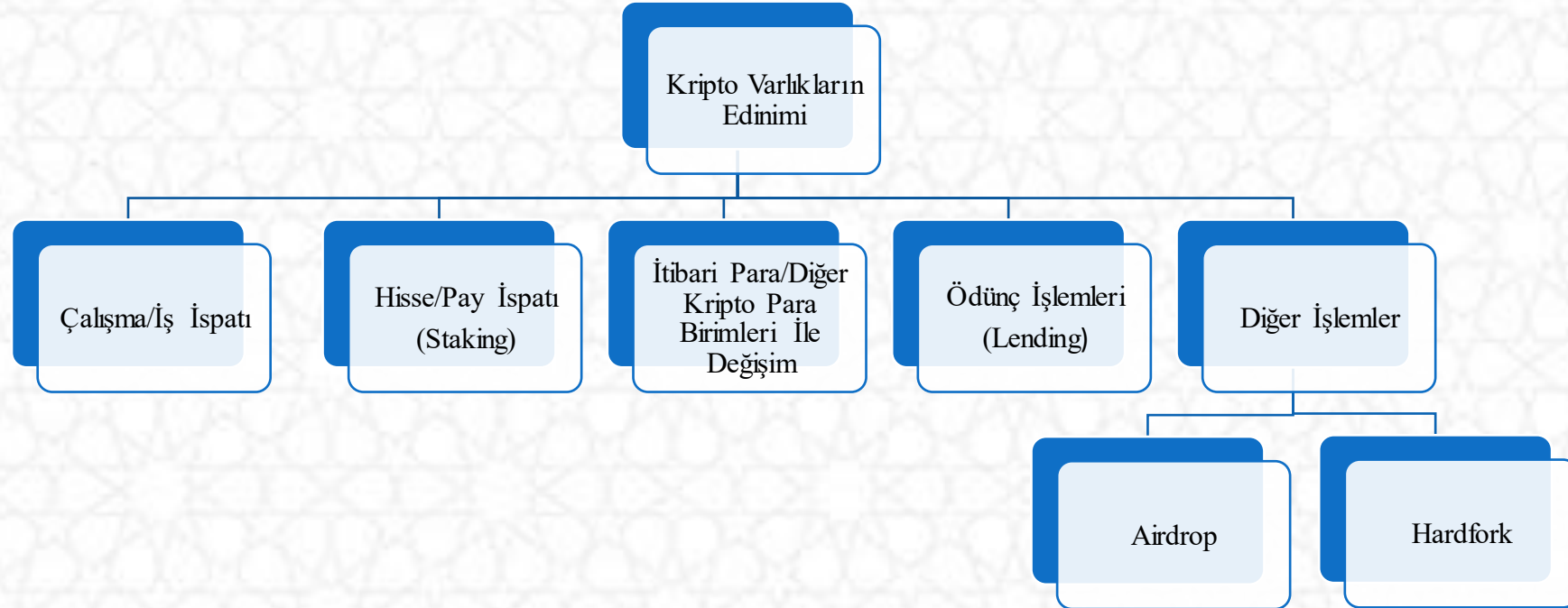
Merkeziyetsiz Borsa (DEX)

Merkezi tek sunucu yerine blokzincir ağlarında, akıllı sözleşmelerle desteklenerek çalışan dijital uygulamalardır. DEX'ler merkeziyetsiz finans uygulamalarından(DApp) ibarettir ve DeFi sisteminin oluştururlar.

Merkeziyetsiz Finans(DeFi)

DeFi, herkese açık blokzincirlerdeki eşler arası finansal hizmetler için kullanılan kapsayıcı bir terimdir. DeFi yapısında gerçekleşen işlemler, blokzinciri protokolleri ve akıllı sözleşmeler tarafından yönetilmektedir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Kripto varlık, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yayımlanan Ödemelerde Kripto Varlıkların Kullanılmamasına Dair Yönetmelikte, “*dağıtık defter teknolojisi veya benzer bir teknoloji kullanılarak sanal olarak oluşturulup dijital ağlar üzerinden dağıtımı yapılan, ancak itibari para, kaydi para, elektronik para, ödeme aracı, menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracı olarak nitelendirilmeyen gayri maddi varlıklar*” olarak tanımlanmıştır. Kripto varlık hizmet sağlayıcılar ise, söz konusu kripto varlıkların alım satımlarına elektronik işlem platformları üzerinden aracılık etmektedir.

Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK)-Yükümlüler

Yükümlüler, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun 2/1-d maddesi ile Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliğin (Tedbirler Yönetmeliği) 4/1 inci maddesinde belirlenmiştir. Tedbirler Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına 01 Mayıs 2021 tarihli ve 31471 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile eklenen (ü) bendine göre, “kripto varlık hizmet sağlayıcılar” anılan tarih itibariyle yükümlüler arasına alınmıştır.

5549 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre yükümlüler, müşterinin tanınmasına ilişkin esaslar kapsamında; kendileri nezdinde yapılan veya aracılık ettikleri işlemlerde işlem yapılmadan önce, işlem yapanlar ile nam veya hesaplarına işlem yapılanların kimliklerini tespit etmek ve gerekli diğer tedbirleri almak zorundadır.

Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK)-Yükümlüler

Müşterinin tanınmasına ilişkin detaylı düzenlemeler ise, Tedbirler Yönetmeliğinin 5 ila 26/A maddelerinde yapılmıştır. Müşterinin tanınması yükümlülüğü kapsamında alınması gerekli en önemli tedbir “kimlik tespiti”dir. Söz konusu Yönetmelikte hangi işlemlerde ve ne şekilde kimlik tespiti yapılacağı detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

- «a) Sürekli iş ilişkisi tesisinde tutar gözetmeksizin,*
- b) İşlem tutarı ya da birbiriyle bağlantılı birden fazla işlemin toplam tutarı yüzseksenbeşbin TL (kripto varlık hizmet sağlayıcılar için onbeşbin TL) veya üzerinde olduğunda,*
- c) Elektronik transferler ile kripto varlık hizmet sağlayıcılar tarafından gerçekleştirilen kripto varlık transferlerinde işlem tutarı ya da birbiriyle bağlantılı birden fazla işlemin toplam tutarı onbeşbin TL veya üzerinde olduğunda,*
- ç) (Mülga: 28/12/2009-2009/15720 K.)*
- d) Şüpheli işlem bildirimini gerektiren durumlarda tutar gözetmeksizin,*
- e) Daha önce elde edilen müşteri kimlik bilgilerinin yeterliliği ve doğruluğu konusunda şüphe olduğunda tutar gözetmeksizin»*

Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK)-Kripto Varlık Transferleri

MADDE 24/A- (Ek:RG-25/12/2024-32763-C.K-9305/12 md.)

(1) Kripto varlık hizmet sağlayıcılar tarafından aracılık edilen **onbeşbin TL** veya üzeri kripto varlık transfer işlemine ilişkin mesajlarda, gönderenin;

a) Adı ve soyadına, ticaret siciline kayıtlı tüzel kişinin unvanına, diğer tüzel kişiler ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin tam adına,

b) Cüzdan adresine, cüzdan adresinin bulunmadığı durumda işlemle ilgili referans numarasına,

c) Adresi veya doğum yeri ve tarihi veya müşteri numarası, vatandaşlık numarası, pasaport numarası, vergi kimlik numarası gibi göndereni belirlemeye yarayan bilgilerden en az birine,

yer verilmesi zorunlu olup bu bilgilerin doğruluğu ayrıca teyit edilir. Kripto varlık transfer mesajlarında alıcıya ilişkin olarak da bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen bilgilere yer verilir, bu bilgilerin teyidi zorunlu değildir.

(3) Birinci ve ikinci fıkrada belirtilen bilgileri içermeyen kripto varlık transfer mesajı alan kripto varlık hizmet sağlayıcı, bu mesajı gönderen kripto varlık hizmet sağlayıcıdan eksik olan bilgilerin tamamlanmasını talep eder. Bilgilerin tamamlanmaması halinde söz konusu kripto varlık transferini iade eder. Gönderilen mesajların sürekli olarak eksik bilgiler içermesi ve bu bilgilerin talep edildiği halde tamamlanmaması halinde, alıcı kripto varlık hizmet sağlayıcı tarafından; gönderici kripto varlık hizmet sağlayıcıdan gelen transferlerin reddedilmesi veya söz konusu kripto varlık hizmet sağlayıcıyla yapılan işlemlerin sınırlandırılması ya da iş ilişkisine son verilmesi hususları göz önünde bulundurulur.

(4) Transfer emrinin verildiği kripto varlık hizmet sağlayıcıdan nihai transferin muhatabı olan kripto varlık hizmet sağlayıcıya kadar oluşan mesaj zincirinde göndericiye ilişkin olarak kripto varlık transfer mesajlarında bulunması gereken bilgilere transfere aracılık eden tüm kripto varlık hizmet sağlayıcılarca yer verilir ve bu bilgilerin transferin her aşamasında aktarılmasına özel dikkat gösterilir.

(5) Gönderici ve alıcıya ilişkin bilgiler transferle eş zamanlı olarak güvenli bir şekilde gönderilir.

(6) Herhangi bir kripto varlık hizmet sağlayıcı nezdinde kayıtlı olmayan bir cüzdan adresine gönderilen veya böyle bir cüzdan adresinden alınan kripto varlık transferlerinde kripto varlık hizmet sağlayıcı nezdinde söz konusu transferin tarafı olan müşteriden; kayıtlı olmayan cüzdan adresi sahibi gönderici ya da alıcının gerçek kişilerde adı ve soyadı, tüzel kişilerde ise unvan bilgisi ile adresi veya doğum yeri ve tarihi veya müşteri numarası, vatandaşlık numarası, pasaport numarası, vergi kimlik numarası gibi kişiyi belirlemeye yarayan bilgilerden en az birine ilişkin beyan alınır.

(7) Yurt dışında yerleşik ve kendi mevzuatına göre gönderene ve alıcıya ilişkin bilgileri paylaşma yükümlülüğü bulunmayan kripto varlık hizmet sağlayıcı veya kripto varlık transfer yetkisini haiz bir finansal kuruluştan alınan veya bunlara gönderilen kripto varlık transferinde, kripto varlık hizmet sağlayıcı nezdinde söz konusu transferin tarafı olan müşteriden; göndericinin ya da alıcının gerçek kişilerde adı ve soyadı, tüzel kişilerde ise unvan bilgisi ile adresi veya doğum yeri ve tarihi veya müşteri numarası, vatandaşlık numarası, pasaport numarası, vergi kimlik numarası gibi kişiyi belirlemeye yarayan bilgilerden en az birine ilişkin beyan alınır.

(8) Altıncı ve yedinci fıkraların uygulanmasında, risk temelli yaklaşım çerçevesinde müşteriden transferin tarafları hakkında ilave bilgi ve belge talep edilir. İşlemin tarafları hakkında yeterli bilgi elde edilememesi durumunda transferin gerçekleştirilmemesi veya söz konusu finansal kuruluşla yapılan işlemlerin sınırlandırılması ya da iş ilişkisine son verilmesi hususları göz önünde bulundurulur.

7518 Sayılı Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Sermaye Piyasası Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 1.md'sine göre,

“aa) Cüzdan: Kripto varlıkların transfer edilebilmesini ve bu varlıkların ya da bu varlıklara ilişkin özel ve açık anahtarların çevrim içi veya çevrim dışı olarak depolanmasını sağlayan yazılım, donanım, sistem ya da uygulamalar,

Kripto varlık: Dağıtık defter teknolojisi veya benzer bir teknoloji kullanılarak elektronik olarak oluşturulup saklanabilen, dijital ağlar üzerinden dağıtımı yapılan ve değer veya hak ifade edebilen gayri maddi varlıklar,

Kripto varlık hizmet sağlayıcı: Platformları, kripto varlık saklama hizmeti sağlayan kuruluşları ve bu Kanuna dayanılarak yapılacak düzenlemelerde kripto varlıkların ilk satış ya da dağıtımı dâhil olmak üzere kripto varlıklarla ilgili olarak hizmet sağlamak üzere belirlenmiş diğer kuruluşlar,

çç) Kripto varlık saklama hizmeti: Platform müşterilerinin kripto varlıklarının veya bu varlıklara ilişkin cüzdandan transfer hakkı sağlayan özel anahtarların saklanmasını, yönetimini veya Kurulca belirlenecek diğer saklama hizmetler,

Platform: Kripto varlık alım satım, ilk satış ya da dağıtım, takas, transfer, bunların gerektirdiği saklama ve belirlenebilecek diğer işlemlerin bir veya daha fazlasının gerçekleştirildiği kuruluşlar, olarak tanımlanmaktadır.

7518 Sayılı Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK): Kripto varlıklar hakkında yasal düzenlemeler yapma ve denetleme görevine sahiptir.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK): Kripto varlıklar ile ilgili teknik destek sağlamak, ar-ge çalışmalarında bulunmak, siber güvenlik ile ilgili katkılar sunmak açısından birçok önemli görevi üstlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB): Kripto varlıkların finansal sistemdeki etkilerini incelemekte ve gerekli çalışmaları yapmaktadır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı: Kripto varlıklar ile ilgili vergilendirme konularında yetkilidir. Ayrıca Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) tarafından kara para aklama ve terörizmin finansmanın önlemek için kripto varlık işlemlerini takip etmektedir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK): Kripto varlık işlemlerini bankacılık sistemine entegre ederek bu işlemleri düzenleme ve denetleme yetkisine sahiptir.

Ticaret Bakanlığı: Kripto varlık ticaretinin mevcut mevzuat hükümlerine göre yerine getirilmesini düzenler ve denetler.

Adalet Bakanlığı: Kripto varlıklar ile ilgili adli konularda yetkilidir. Yargılama mekanizması olarak adli süreçler hakkında kararlar verilmektedir.

7518 Sayılı Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

- ❖ Kanun SPK'nın kripto varlık hizmet sağlayıcılarını düzenlemek ve denetlemekle yetkilendirildiği; hizmet sağlayıcılar için lisans ve faaliyet izni zorunluluğu getirildiğini belirtmektedir. Kurallarda, izinsiz kripto varlık hizmet sağlayıcılığı faaliyeti suç olarak görülmekte ve kripto varlık hizmet sağlayıcılarında zimmet suçu ve onlara bağlı cezalar belirtilmektedir
- ❖ Kanun, müşteri varlıklarının korunması ile ilgili kurallar, platformların listeleme prosedürleri, işlem kuralları ve piyasa bozucu eylemlerle ilgili düzenlemeleri de içermektedir. SPK'ya internet sitelerine erişimi engelleme yetkisi verirken, platform gelirlerinin bir kısmının SPK ve TÜBİTAK'a aktarılması gerekliliğini öngörmektedir.
- ❖ Düzenleme kapsamında kripto varlıkların alım satımı, takas, transfer ve bunların gerektirdiği saklama hizmeti ile kripto varlıkların veya bu varlıklara ilişkin cüzdandan transfer hakkı sağlayan özel anahtarların saklanması ve yönetimi faaliyetlerinin bir veya birkaçının düzenli uğraşı, ticari veya mesleki faaliyet olarak icra edildiği her türlü ortam bu Kanun kapsamına girmekte olup ,SPK'dan lisans almak ve bu lisans için gerekli şartları temin etmek sorumluluğu altına girmişlerdir.

13 Mart 2025 Tarih ve 32840 sayılı Resmi Gazete ‘de Yayımlanan Tebliğler;

- Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcıların Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ(III-35/B.1)
- Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcıların Çalışma Usul ve Esasları İle Sermaye Yeterliliği Hakkında Tebliğ(III-35/B.2)

BOBİ FRS 2021 Sürümünde Yapılan Değişiklikler (Kripto Varlıkların Raporlanması)

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından BOBİ FRS Kripto Varlıklara İlişkin Değişiklikler, 19 Aralık 2024 tarihli ve 32757 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Söz konusu değişiklik, kripto varlıkların ölçümüne ve sınıflandırılmasına ilişkin muhasebe ilkelerini düzenlemekte ve ayrıca, kripto varlıkların muhasebeleştirilmesine ve raporlanmasına yönelik mevcut belirsizliğin asgari düzeye indirilmesini amaçlamaktadır.

BOBİ FRS Kripto Varlıklara İlişkin Değişiklikler, 1/1/2024 tarihinde ve sonrasında başlayan raporlama dönemlerinde uygulanmak üzere yürürlüğe girmiştir

“BOBİ FRS” için yapılacak düzenlemelerde "Amerika Birleşik Devletleri Finansal Muhasebe Standartları Kurulu (FASB)" tarafından gerçekleştirilen düzenlemelerin referans alınacağı açıklanmıştır.

.

BOBİ FRS 2021 Sürümünde Yapılan Değişiklikler (Kripto Varlıkların Raporlanması)

- ❑ Düzenleme kapsamına giren kripto varlıkların kapsamı belirlenmiştir.
- ❑ Kripto varlıkların sonraki ölçümü ve sunumuna ilişkin hükümler belirlenmiştir. Bu kapsamda kripto varlıkların gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesinde esas alınması gereken hükümlere referans verilmiştir.
- ❑ Gerek Münferit Finansal Durum Tablosu gerekse Konsolide Finansal Durum Tablosu’nda duran varlıklar grubuna “Dijital Varlıklar” isimli kalem eklenmiştir.
- ❑ Dipnot açıklamalarına ilişkin hükümler içeren “Bölüm 26 Dipnotlar”da Tüm İşletmeler Tarafından Yapılacak Açıklamalar başlığı altına, kripto varlıklara ilişkin yapılması gereken açıklamalar eklenmiştir.
- ❑ BOBİ FRS’de geçen terimlere ilişkin tanımları içeren “EK 9 – Tanımlar”a “Kripto Varlık” ifadesinin tanımı eklenmiştir.

BOBİ FRS 2021 Sürümünde Yapılan Değişiklikler (Kripto Varlıkların Raporlanması)

Kripto Varlıkların Muhasebeleştirilmesi;

4.39 Bu başlıkta yer alan ilkeler aşağıdaki özelliklerin tamamını taşıyan kripto varlıklara uygulanır:

- a) Başka bir bölüm kapsamına girmediği sürece, paragraf 14.2’de tanımlandığı şekilde maddi olmayan duran varlık tanımını karşılayan,*
- b) Sahibine dayanak mallar, hizmetler veya diğer varlıklar üzerinde uygulanabilir haklar veya talepler sağlamayan,*
- c) Blok zinciri veya benzer bir teknolojiyle oluşturulmuş dağıtık bir defter üzerinde oluşturulan veya bulunan,*
- ç) Kriptografiyle güvence altına alınan ve korunan,*
- d) Takas edilebilir,*
- e) Raporlayan işletme veya raporlayan işletmenin ilişkili taraflarınca oluşturulmuş veya ihraç edilmemiş olan.*

BOBİ FRS 2021 Sürümünde Yapılan Değişiklikler (Kripto Varlıkların Raporlanması)

Kripto Varlıkların Sonraki Ölçümü ve Sunumu;

14.41 Elde bulundurulanan kripto varlıklar gerçeğe uygun değeriyle ölçülür ...

14.43 Gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde ölçülemeyen kripto varlıkların sonraki ölçümü maliyet bedeli üzerinden gerçekleştirilir ...

İtfa;

14.45 Kripto varlıklar itfaya tabi tutulmaz.

Kripto Varlık

Dağıtık defter teknolojisi veya benzer bir teknoloji kullanılarak sanal olarak oluşturulup dijital ağlar üzerinden dağıtımı yapılan, ancak itibari para, kaydi para, elektronik para, ödeme aracı, menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracı olarak nitelendirilmeyen maddi olmayan varlıkları ifade eder.

BOBİ FRS 2021 Sürümünde Yapılan Değişiklikler (Kripto Varlıkların Raporlanması)

Tüm İşletmeler Tarafından Yapılacak Açıklamalar

26.7 ...

ub) Kripto varlıklarla ilgili aşağıdaki açıklamalar yapılır:

i) Kripto varlığın adı.

ii) Maliyet bedeli ve bu maliyetin nasıl belirlendiği.

iii) Güvenilir bir şekilde ölçülebiliyorsa gerçeğe uygun değeri.

iv) Tutulan kripto varlık sayısı.

v) Gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülen kripto varlıkların gerçeğe uygun değerinin belirlenmesinde kullanılan yöntem ve girdiler ile bulunulan önemli varsayımlar.

vi) Varsa, gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde ölçülemeyen kripto varlıklar için, söz konusu güvenilir ölçümün yapılamamasının nedenleri.

vii) Ekleme ve elden çıkarmalara ilişkin gerçekleştirilen faaliyetlerin niteliği.

viii) Varsa, satış kısıtlamasına tabi kripto varlıklar için aşağıdaki ilave bilgiler:

a. Güvenilir bir şekilde ölçülebiliyorsa gerçeğe uygun değeri.

b. Kısıtlamaların niteliği ile kalan süresi.

c. Kısıtlamaların zaman aşımına uğramasına neden olabilecek durumlar.

BOBİ FRS 2021 Sürümünde Yapılan Değişiklikler (Kripto Varlıkların Raporlanması)

ix) Kripto varlıkların bir önceki yıl açılış bakiyelerinden cari dönem kapanış bakiyelerine kadar gerçekleşen işlemlerin mutabakatını sağlayacak şekilde ve kullanılan her bir ölçüm esası için ayrı ayrı olmak üzere aşağıdaki bilgiler ayrıca açıklanır:

- a. Maliyet bedeli üzerinden ölçülen kripto varlıkların edinim maliyeti. Gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülen kripto varlıkların dönem başındaki ve sonundaki değerleri.
- b. Ekleme ve elden çıkarmalar.
- c. Gerçeğe uygun değer yöntemine göre ölçülen kripto varlıklar açısından, cari raporlama döneminde gerçeğe uygun değerde meydana gelen değişiklikler.
- ç. Kripto varlık birimleri bazında dönem içinde kâr veya zarara dahil elde edilen kazanç veya kayıplar.

Kripto Varlık Örnek Yargı Kararları

Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesi 2020/1149 Esas 2020/905 Karar Sayılı 13.11.2020 Tarihli Kararı :
“Günümüzde dijital mal varlığının yadsınamaz ve göz ardı edilemez bir gerçeklik olduğu, kripto para adı verilen ve uluslar arası ödemelerde dahi kullanılmaya başlanmış dijital sistemlerin var olduğu, yine astronomik reklam gelirleri sağlayan sosyal medya hesaplarının gün geçtikçe arttığı, aynı şekilde youtube ve benzeri dijital platformlarda salt reklam geliri ve hatta ücretli üyelik sistemi ile hizmet veren kanallar oluşturulduğu bir ortamda dijital mal varlığı ve dijital miras ile ilgili olarak yasal bir düzenleme bulunmadığı, bu konuda yasal bir boşluk bulunduğu değerlendirilmiştir. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu’nun 1.maddesi; "Kanun, sözüyle ve özüyle değindiği bütün konularda uygulanır. Kanunda uygulanabilir bir hüküm yoksa, hâkim, örf ve âdet hukukuna göre, bu da yoksa kendisi kanun koyucu olsaydı nasıl bir kural koyacak idiyse ona göre karar verir." düzenlemesini içermektedir. Murisin e-posta hesabı ve buna bağlı olarak kullanılan sosyal medya hesapları, dijital cüzdan hesapları vb. maddi değer ifade eden ve TMK'nın 599.maddesi kapsamında terekesine dahil olup mirasçılara intikali gereken dijital mal varlığının da tespitinin gerekeceği kanaatine varılmıştır.”

Kripto Varlık Örnek Yargı Kararları

İstanbul 24. İcra Hukuk Mahkemesi'nin 16.02.2023 tarihli kararı şu şekildedir. “İİK'nun 85. maddesi uyarınca, borçlunun kendi yedinde veya üçüncü şahısta olan taşınır ve taşınmazlarından ve alacak ve haklarından borcu karşılayacak kadarı haczolunur. Kural olarak borçlunun her türlü mal ve hakkı haczedilebilir. Hangi malların kısmen veya tamamen haczedilemeyeceği, İcra ve İflas Kanunu'nda tahdidi olarak sayılmış olup, bu sayılanların dışında olup da herhangi bir özel kanunla haczedilemeyeceğine ilişkin bir düzenleme bulunmayan borçluya ait bütün mal ve hakların haczi kabildir. Her ne kadar davacı, kripto paraların haczedilemeyeceğini iddia ederek şikayetçi olmuş ise de, bu tür paraların emtia veya menkul kıymetler kapsamında değerlendirildiği, bir çeşit dijital döviz veya sanal para olarak kabul edildiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla iktisadi alanda nasıl tanımlandığından bağımsız olarak İcra ve İflas Hukuku açısından, bir mal veya hakkın haczedilebilmesi için, öncelikle tek başına ekonomik bir değer ifade etmesi gerekmekte olup kripto paralar için bu unsurun var olduğu sabittir. Bu haliyle uygulanan haciz işleminde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Kripto Varlık Özelge Örneđi

Gelir İdaresi Başkanlığının 23 Eylül 2020 tarihli “*Mirasçılara Bitcoin Varlığı Karşılığında Ödenecek Tutarın Veraset ve İntikal Vergisi Yönünden Değerlendirilmesi Hk.*” Konulu özelgesinde “*Muris ...’ya ait ...A.Ş. hesabında bulunan Bitcoin varlığının toplam değerinin mirasçılar tarafından veraset ve intikal vergisi beyannamesi ile beyan edilmesi ve tahakkuk edecek verginin ödenmesi halinde ilişik kesme belgesinin verilmesi gerekmekte olup, mirasçılarca beyanname verilmemesi durumunda ise daha sonra ödenecek vergiye mahsuben ... A.Ş. tarafından (yüzde beş) %5 oranında tevkifat yapıldıktan sonra kalan miktarın mirasçılara ödenmesi mümkün bulunmaktadır.*” ifadesi yer almaktadır.

Dinlediğiniz için teşekkür ederiz.